

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 7/1974-75
med anledning av landskapsstyrelsens fram-
ställning till Landstinget med förslag om
utverkande hos Ålandsdelegationen av tillägg
till extra ordinarie anslag för uppförande av
en laxodlingsanstalt på Åland.

Landstinget har inbegärt finansutskottets utlåtande över ovan nämnda framställning. Utskottet, som i ärendet hört talmannen Folke Woi-
valin, lantrådet Alarik Häggblom, lagberedningschefen Sune Carlsson,
finanschefen Åke Bamberg och fiskeriintendenten Carl Storå, får anföra
följande.

Såsom framgår av tidsangivelserna i landskapsstyrelsens framställ-
ning har relativt lång tid förflutit sedan landstinget överlämnade
framställningen om extra ordinarie anslag för uppförande av en lax-
odlingsanstalt. Denna framställning har tills vidare icke ånyo före-
lagts presidenten för stadfästelse. Då framställningen om tillägg,
oaktat frågan ännu inte slutligt avgjorts, på nu anförda grunder före-
läggs i detta skede, avviker detta från vad som ansetts vara tidigare
tillämpad praxis. Det finns dock enligt utskottets nedan redovisade
uppfattning ingen anledning att i detta fall låta en framställning
om tillägg bli liggande i avvaktan på avgörandet i huvudfrågan.

Vid begäran om extra ordinarie anslag kan man i normala fall räkna
med att projektering och kalkyler vid tiden för avgörandet är så pass
aktuella att de ger en tillförlitlig uppfattning om totalkostnaderna.
Enligt utskottets uppfattning var också det begärda anslaget för lax-
odlingsanstalten vid tidpunkten för framställningen år 1971 realistiskt
beräknat även om det i huvudsak baserade sig på kostnadsnivån 1970 och
till någon del från beräkningar 1969.

I vanliga fall begäres också tilläggsanslag först om det i ett se-
nare skede konstaterats att kostnadskalkylerna inte håller eller om
nödvändiga ändringar i konstruktionerna blir dyrare. Gäller det enbart
inflationsskilda kostnadsökningar för ett projekt som ännu inte stadfästs
av presidenten borde dessa kunna beaktas på grund av anmälan och utred-
ning från landskapsstyrelsen.

Utskottet konstaterar att projektet beträffande laxodlingsanstalten
enligt nu förelagd framställning inte ändrats, varken till kapacitet
eller omfattning. I princip har således redan projektet godkänts av
Ålandsdelegationen.

-2-

Det långväiga uppskovet har emellertid medfört att kostnadsberäkningarna inte längre håller streck och att under denna tid/ framkommit inom den vetenskapliga forskningen krav och rön som föranlett nya tekniska lösningar och förbättringar. Kostnadsökningarna i fråga om den rent tekniska sidan avser sammanfattningsvis att ge en större driftssäkerhet, en förbättrad odlingsteknik samt att tillgodose de ökade brandsäkerhetskraven. De redovisade kostnadskalkylerna avser dagens kostnadsläge.

Utskottet, som konstaterat, att kostnadsökningarna i förhållande till beloppet i den ursprungliga ansökan, på grund av det ovan anförda blivit större än vad som under denna tid normalt skulle varit fallet, finner det, liksom landskapsstyrelsen, ~~anmäla~~ att detta redovisas genom att Ålandsdelegationen redan i detta skede föreläggs en framställning i ärendet. Utskottet förutsätter att framställningen skall kunna medverka till att frågan om laxodlingsanstalten i sin helhet utan dröjsmål tas upp till slutligt avgörande.

Utskottet, som omfattat landskapsstyrelsens förslag till framställning till Ålandsdelegationen får därför vördsamt föreslå

att landstinget skulle ingå till Ålandsdelegationen med en sålydande framställning:

"Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Ålandsdelegationen har (som framställningen) driftssäkerheten ökat väsentligt.

Med hänvisning till ovanstående får Ålands landsting vördsamt anhålla

att Ålandsdelegationen måtte bevilja ett tilläggsanslag om 2.850.000 mark till tidigare beviljat extraordinarie anslag för uppförande av en laxodlingsanstalt på Åland.

Mariehamn, den

På landstingets vägnar:

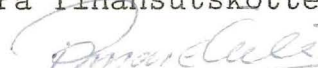
talman

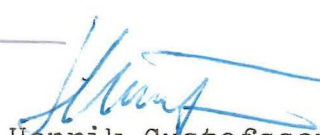
vicetalman

vicetalman.

Mariehamn, den 22 januari 1975.

På finansutskottets vägnar:

Runar Wilén o
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordförande Wilén, viceordföranden Elmer Jansson samt ledamöterna Lundqvist, Mattsson och Friberg.

Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Ålandsdelegationen har den 30 maj 1973 beviljat landskapet ett extra ordinarie anslag om 1.850.000 mark för uppförande av en laxodlingsanstalt på Åland. Den 2 juli 1973 har Republikens President

dock beslutat att uppskjuta stadfästelsen av anslaget med minst ett år. Landskapsstyrelsen har därefter den 13 maj 1974 i skrivelse till finansministeriet hemställt att anslaget måtte stadfästas i juli 1974 så att byggnadsarbetena skulle kunna igångsättas i brådskande ordning. Den 22 oktober 1974 har jord- och skogsbruksministeriets fiskeri- och jaktavdelning i utlåtande till finansministeriet intagit en klart positiv ståndpunkt till planerna på byggandet av den åländska laxodlingsanstalten och förordat att den skulle förverkligas så snart som möjligt.

Sedan landskapsstyrelsen den 2 mars 1971 överlämnade sin framställning till landstinget om utverkande av anslag för en laxodlingsanstalt har emellertid kostnaderna för uppförandet av anläggningen stigit i sådan omfattning att en framställning om utverkande av tillägg till anslaget måste anses påkallad.

Såsom grund för den tidigare framställningen låg en kostnadsberäkning utförd år 1970. Sedan dess har emellertid kostnadsstegringen varit synnerligen betydande.

Kostnaderna beräknas i detta nu enligt nedanstående jämförelse till totalt 4.700.000 mark, varför ett tilläggsanslag om 2.850.000 mark erfordras.

Kostnadsjämförelse.

	1970	1975
Byggnadstekniska kostnader	1.109.700	2.700.000
Pumpar, pumphus o. ledningar	140.000	683.000
El-installation o. armatur	17.000	55.000
Reservelkraftverk	163.993	165.000
Foderautomater o. bassänger	142.400	325.000
Tryckfilter	28.000	74.000
Värmeledning	28.000	108.000
Övrigt	320.907	590.000
Summa	1.850.000	4.700.000

Såsom grund för de nya beräkningarna ligger alltså samma planer som tidigare, nämligen en odlingskapacitet om 100.000 smolt per år. Framställningen föranleds sålunda främst av behovet av tilläggsanslag på grund av inträffade kostnadsstegringar.

En del av dessa orsakas likväl därav att landskapsstyrelsen i fråga om tekniska lösningar har beaktat de rön och framsteg som sedan år 1970 gjorts i Finland och Sverige i fråga om laxodling.

Sålunda har vid projekteringen på grund av vunna erfarenheter dagsljusstillströmningen förbättrats för att en mer naturlig dygnsrytmik skall kunna erhållas. Vidare har vissa omdisponeringar gjorts föranledda av ändrade brandskyddsbestämmelser. Dessa förändringar har även medfört smärre justeringar av VVS-installationerna.

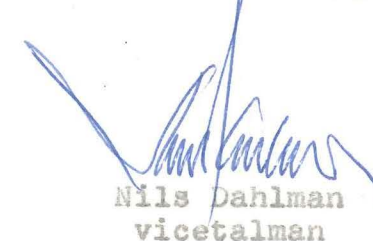
Kostnadsstegringarna för pumpar, pumphus och ledningar har varit de relativt sett mest betydande. Här har beaktats de odlings-tekniska rön som vunnits i både Finland och Sverige sedan år 1970. Detta har föranlett en omdisponering av pumpsystemet, vilket medför större driftssäkerhet men även högre kostnader för olika installationer. Vidare har fördelningsbassängens storlek likaså med tanke på driftssäkerheten ökat väsentligt.

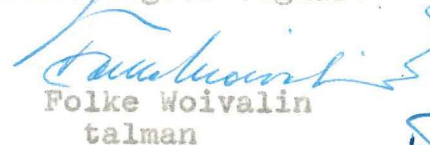
Med hänvisning till ovanstående får Ålands landsting vördsamt anhålla

att Ålandsdelegationen måtte bevilja ett tilläggsanslag om 2.850.000 mark till tidigare beviljat extraordinarie anslag för uppförande av en laxodlingsanstalt på Åland.

Mariehamn, den 22 januari 1975.

På landstingets vägnar:

Nils Dahlman
vicetalman

Folke Woivalin
talman

Olof Vansson
vicetalman.